

Rapport 2021:16

Kommunal arbetsmarknadsanställning – väg till arbete eller a-kassa?

Många kommuner använder kommunala arbetsmarknadsanställningar för personer med en svag anknytning till arbetsmarknaden. Leder dessa tillfälliga anställningar till ökad sysselsättning och minskar deltagarnas sannolikhet att ta emot försörjningsstöd? I rapporten utvärderar Eva Mörk (Uppsala universitet), Lillit Ottosson och Ulrika Vikman (båda IFAU) effekter av de kommunala arbetsmarknadsanställningarna i Stockholm, så kallade *Stockholmsjobb*.

Stockholmsjobb är aktivering av arbetslösa mottagare av försörjningsstöd

I rapporten utvärderas de kommunala arbetsmarknadsanställningarna Stockholmsjobb. Det är tidsbegränsade anställningar under 6–12 månader. Jobben är riktade mot arbetslösa som står långt ifrån arbetsmarknaden. Personerna har i stor utsträckning försörjningsstöd. Stockholmsjobben finns antingen inom den ordinarie kommunala verksamheten i till exempel förskolan eller i äldreomsorgen, eller i form av Stockholmsvårdar. Den senare innebär att deltagarna utför ett arbete som är särskilt skapat för insatsen. Stockholmsvårdarna håller Stockholms gator och torg rena genom att plocka skräp och skotta snö, samt hjälper turister till rätta.

Jämförelse av deltagare och icke deltagare

Stockholms stad har särskilda enheter som arbetar med arbetslösa försörjningsstödmottagare, så kallade *Jobbtorg*. I rapporten studeras samtliga individer som skrevs in på Jobbtorgen 2010–2015. En del, men inte alla, av dem som skrevs in fick möjlighet att delta i insatsen Stockholmsjobb. För att studera vilken effekt denna insats hade för deltagarna jämför forskarna utvecklingen för dem som fick ett Stockholmsjobb inom två år efter att

de skrevs in med personer som liknar deltagarna så mycket som möjligt (i termer av ålder, utbildning, arbetsmarknadshistorik och behov av försörjningsstöd), men som inte påbörjade ett Stockholmsjobb. Mörk, Ottosson och Vikman jämför sedan hur sannolikheten att vara sysselsatt, att ta emot försörjningsstöd och att ta emot a-kasseersättning ser ut för dem som hade respektive inte hade ett Stockholmsjobb.

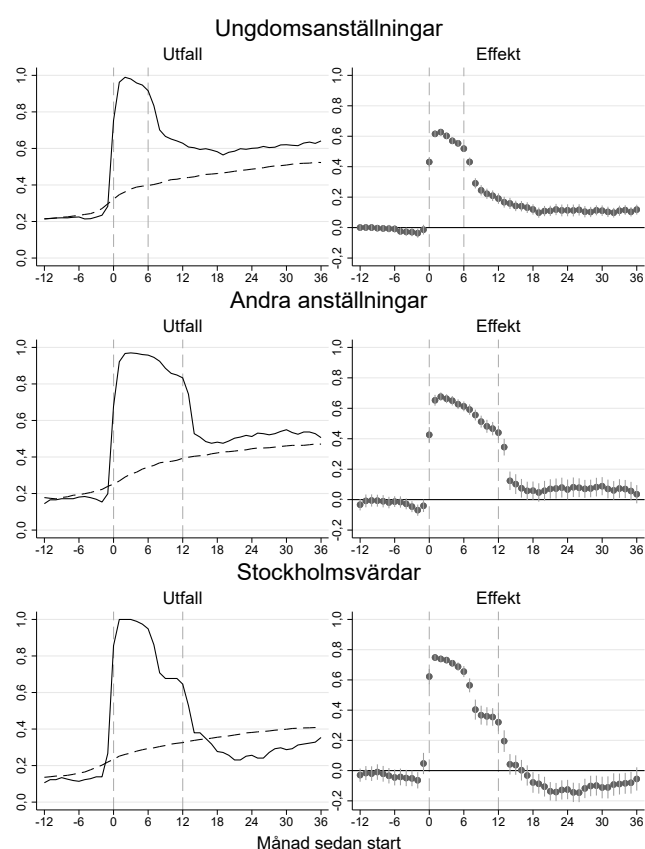
Ungefär 22 000 personer var inskrivna i Jobbtorg under de fem år som undersöks. Ungefär 1 500 av dem hade ett Stockholmsjobb. De som inte haft ett Stockholmsjobb har alltså tagit del av andra åtgärder inom Jobbtorgen.

Fler sysselsatta efter jobb inom ordinarie kommunal verksamhet

Resultaten visar att de som hade ett Stockholmsjobb inom den ordinarie kommunala verksamheten i högre utsträckning var sysselsatta och mer sällan hade försörjningsstöd än andra inskrivna i Jobbtorget. Det gäller i upp till tre år efter att de påbörjade Stockholmsjobbet.

Det gick särskilt bra för ungdomarna. De ungdomar som haft en ungdomsanställning inom Stockholmsjobben hade upp till 10 procentenheters högre sysselsättning än jämförelsegruppen tre år efter insatsens start.

Figur 1 Andel med inkomst från arbete 12 månader före till 36 månader efter olika typer av Stockholmsjobb

Stockholmsvärdarna får oftare

a-kassa

De som arbetat som Stockholmsvärdar var sysselsatta i mindre utsträckning än jämförelsegruppen som inte deltog i insatsen Stockholmsjobb. Två-tre år efter insatsens start hade deltagarna 10–15 procentenheters lägre sysselsättning. Som en följd av det hade de som arbetat som Stockholmsvärdar i genomsnitt 1 700 kronor mindre att röra sig med per månad än de som överhuvudtaget inte deltagit i insatsen Stockholmsjobb. Stockholmsvärdarnas sysselsättning närmar sig jämförelsegruppens mot slutet av uppföljningsperioden.

Färre Stockholmsvärdar hade dock försörjningsstöd efter avslutad anställning. Genom anställningen som Stockholmsvärdar hade de kvalificerat sig för arbetsvillkoret i arbetslöshets-

försäkringen och hade i högre utsträckning än jämförelsegruppen sin försörjning därifrån.

Samtliga insatser har alltså minskat behovet av försörjningsstöd. I vissa fall har de kommunala arbetsmarknadsanställningarna lett till ökad sysselsättning, i andra fall till att deltagarna fick sin försörjning från arbetslöshetsförsäkringen.

En arbetsgivare med behov av att anställa – i linje med tidigare forskning

De kommunala arbetsmarknadsanställningarna kan hjälpa deltagare som står långt ifrån arbetsmarknaden till sysselsättning och högre inkomster. Men för att deltagarna inte bara ska byta försörjningsstöd mot a-kassa har det betydelse vilken typ av arbetsplats som insatsen förläggs till.

En tydlig slutsats i rapporten är att anställningar som är förlagda till vanliga kommunala arbetsplatser som efter anställningens slut kan vara i behov av att anställa personal har ett bättre utfall än anställningar på (konstruerade) arbetsplatser som inte har behov av att anställa. Slutsatsen är i linje med tidigare forskning.

Om rapport 2021:16

IFAU-rapport 2021:16 Kommunal arbetsmarknadsanställning Väg till arbete eller a-kassa? är skriven av Eva Mörk, nationalekonomiska institutionen Uppsala universitet; Lillit Ottoson nationalekonomiska institutionen Uppsala universitet och IFAU samt Ulrika Vikman, IFAU. För mer information kontakta Ulrika på e-post ulrika.vikman@ifau.uu.se. Rapporten är en sammanfattning av IFAU Working paper 2021:12.

Läs gärna mer om IFAU:s forskning om kommunala arbetsmarknadspolitiska program i Rapport 2019:5 eller Rapport 2020:5.

Rapporten i korthet summerar utvalda rapporter från IFAU. Om du vill prenumerera på tryckta exemplar av rapporten i korthet, skicka ditt namn och organisationens postadress till ifau@ifau.uu.se. Märk e-posten med ”prenumeration RIK”. Besök gärna www.ifau.se.